

Dr. Kovács István

PhD, rendőrszázados, vizsgálati osztályvezető-helyettes, Budapesti Rendőr-főkapitányság IX. kerületi Rendőrkapitányság, Budapest
sankazuka@gmail.com

PROSTITÚCIÓ ÉS PROHIBÍCIÓ A MAI MAGYARORSZÁGON, AVAGY MIÉRT NEM SIKERÜL A RENDŐRSÉGNEK A SZOCIALIZMUST LEVETKÖZNI A XXI. SZÁZADBAN?

Prostitution and Prohibition in Hungary Nowadays or why is the Police not Capable of Diminishing Socialism in the 21st Century?

*Prostitucija i prohibicija u današnjoj Mađarskoj
ili zašto policija ne uspeva da raskine sa socijalizmom u XXI veku?*

A szocialista tábor legvidámabb barakkja. Így jellemezték Magyarországot az 1950-es években. Vajon a társadalom perifériájára szorult csoportok is így látták ezt? A tanulmány a prostitúció és a prohibíció összefüggéseit vizsgálja, a szocializmusnak a hazánkra gyakorolt hatása, a pártállami időszak, a büntetőpolitika és a rendőrségi munkavégzés tükrében. A szerző feltárja a korszak jellemzőit, majd a doktori értekezés kutatómunkája során kapott eredményekkel összevetve értékeli őket.

Kulcsszavak: prostitúció, prohibicionista modell, hidegháború, szocializmus, rendőrség

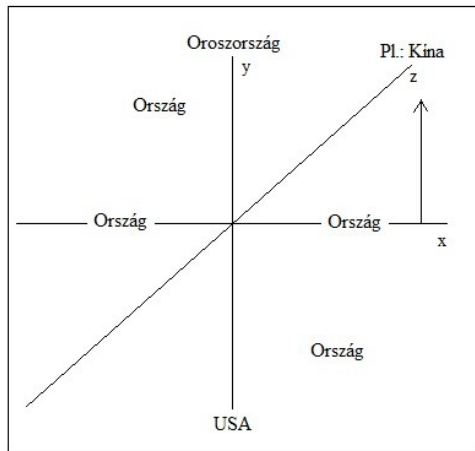
FELOSZTOTT EURÓPA

Kádár képviselő beszéde a Láng Gépgyárban, 1969 decemberében: „Meg kell értetni mindenkivel – különösen a fiatalokkal –, hogy a legszebb emberi cél a szocializmus, a kommunizmus.”

A XX. század hajnalán az emberi (szabadság)jogok kiemelt jelentőséghez jutottak. (Lásd az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, amelyet a

Közgyűlés 1948. december 10-én fogadott el Párizsban a világ nemzeteinek és népeinek közös eredményeként.) A második világháborút lezáró, Párizs környékén megkötött békeszerződések mindennek az alapját (az emberek egymás iránti tiszteletének elve) lefektették, a kiindulópontot (minden ember erkölcsös és gondolkodó lény, akinek joga van ahhoz, hogy emberi méltóságának megfelelően kezeljék) meghatározták (KOVÁCS 2017: 90–91). Az 1947. évi XVIII. törvény – a Párizsban 1947. február 10-én kelt békeszerződés becikkelyezése tárgyában (net.jogtar.hu). Joggal hihetnénk, hogy az emberi jogok – okulva több millió ember pusztulásából – a világ összes országában elismerésre kerültek, gyakorolhatóságuk biztosítható lett, azonban sajnálatos módon a régmúltban is voltak, sőt a mai napig is vannak olyan államok, amelyek a ratifikációt nem hajtották végre.

A második világháborút követően dipolaritás jellemezte a világot: a két szuperhatalom (a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok) fegyverkezési versenye 1947-től kezdődött, és egészen 1991-ig tartott. Habár a felek közötti rivalizálás nem fajult igazi háborúvá (azaz a szó szoros értelmében háború nem tört ki, ezért is nevezik ezt az időszakot a hidegháború időszakának), mégis ideológiák, kulturális, gazdasági, társadalmi és politikai összecsapások bontakoztak ki, amelyek a felosztott és „uralt” európai országok lakosságát sújtották. Meggyőződésem szerint a versengés nemcsak 1991-ben, hanem még ma sem ért véget, és a jövőben is folytatódni fog; szövetségesként újabbnál újabb nagyhatalmak állnak be a versenybe, vagy válnak idővel önálló szuperhatalommá. Ha ezt egy matematikai függvénnyel szeretnénk ábrázolni, akkor azt mondhatnánk, hogy Oroszország és az USA a függőleges „y” tengely két végpontján helyezkedik el, amelyet középen a vízszintes „x” tengely kettévág. Az „x” tengely a többi ország kiindulópontja. Attól függően, hogy azok értéke „-” és/vagy „+” irányba változik, az „y” tengely két végpontja felé közelítenek. Ha például „+” értéket képviselnek, akkor Oroszország politikai, társadalmi, gazdasági partnereivé, ha pedig „-” értéket, akkor az USA szövetségeseivé válnak. (A pólus felcserélhető, így nincs jelentősége, hogy reverzibilis-e a „+” és/vagy a „-” polaritás.) Azok a hatalmak, amelyek az „x” tengely párhuzamos mezsgyéjén mozogni képesek, új szuperhatalommá nőhetnek ki magukat. Ők egy olyan lineáris egyenest hozhatnak létre, amely tovább bontja a meglévő függvényt, megalkotva a „z” tengelyt, és ezzel a hatalmi koordinációs mátrixot. Ebben a mátrixban az „x” tengelyen mozgó szereplők már nemcsak az „y” tengely két végpontjához, hanem a „z” tengely végpontjaihoz is kerülhetnek. Az alábbiakat az 1. számú ábrával illusztrálom.

1. ábra

*A hatalmi koordinációs mátrix
(Készítette: a szerző)*

A XXI. században több vezető hatalom is pályázhat szuperhatalmi pozícióra. Így például „Kína és az Európai Unió is világvezető hatalommá erősödhet” (GRANT–BARYSCH 2008: 100–101).

A hidegháború időszakában szovjet befolyás alatt (NDK, Bulgária, Románia, Csehszlovákia, Lengyelország és Magyarország) szovjet pártvezetés és szovjet kormány alakult. A Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának segítségével Sztálin politikai elképzeléseinek megvalósítását a kommunisták által dominált országokban közvetett módon irányítani tudták (EGOROVA 2006: 197). Habár ezekben az országokban (ugyanúgy, mint a Szovjetunióban) az alapvető elképzelés a kommunizmus kiépítése volt, inkább egy gyenge szocializmus alakult ki. Az ideológia fő csapásiránya a magánérdek elsődlegességének elvetése, a társadalmi egyenlőség megteremtése és az anyagi javak igazságos elosztása volt. Államosítás, földreform, tervgazdálkodás. Pár elképzelés azok közül, amelyek nemes szándékkal próbálták megvalósítani azt az elképzelést, hogy a beadott közösből mindenki szükséglete szerint részesüljön. A szocializmus időszakában Magyarországon 14 különböző kormány irányított, azonban a szocialista ideológiából egyik sem engedett (BÖLÖNY 1978). Pártok közötti differencia csupán az ideológia elfogadásának eszközrendszerében volt. (Míg a Rákosi-kormány az erőszak hatalmi monopóliumával élt, addig a Kádár-rendszerben maga a Szovjetunió lazított a megfeszített gyepplőn.) A szocializmusban választásokat nyert, és kormányt alakított pártok listáját az 1. számú táblázattal szemléltetem.

Választás időpontja	Kormányzás dátuma	Kormány neve
1945. november 4.	1945. XI. 15.–1946. II. 4. 1946. II. 4.–1947. V. 31. 1947. V. 31.–1948. XII. 10.	Tildy-kormány Nagy Ferenc kormánya Dinnyés-kormány
1947. augusztus 31.	1948. XII. 10.–1952. VIII. 14.	Dobi-kormány
1949. május 15.	1952. VIII. 14.–1953. VII. 4.	Rákosi-kormány
1953. május 17.	1953. VII. 4.–1955. IV. 18. 1955. IV. 18.–1956. X. 24. 1956. X. 24.–1956. XI. 4. 1956. XI. 4.–1958. I. 28. 1958. I. 28.–1961. IX. 13.	Nagy Imre első kormánya Hegedüs-kormány Nagy Imre második kormánya Kádár első kormánya Münnich-kormány
1958. november 16.	1961. IX. 13.–1965. VI. 30.	Kádár második kormánya
1963. február 24.	1965. VI. 30.–1967. IV. 14.	Kállai-kormány
1967. március 19.	1967. IV. 14.–1975. V. 15.	Fock-kormány
1971. április 25. 1975. június 15. 1980. június 8.	1975. V. 15.–1987. VI. 25.	Lázár-kormány
1985. június 8.	1987. VI. 25.–1988. XI. 24. 1988. XI. 24.–1990. V. 23.	Grósz-kormány Németh-kormány
1990. március 25. és április 8.	1990. V. 23.–1993. XII. 21.	Antall-kormány

I. táblázat

A szocializmusban megválasztott pártok listája

(Készítette: a szerző)

A SZOCIALISTA BÜNTETŐPOLITIKA ÉS KRIMINOLÓGIA

Ha a szocialista büntetőpolitika tömör összefoglalására kerülne sor, a mára szállóigévé vált alábbi mondat tökéletesen tükrözné ennek az ideológiáját. „Aki nincs velünk, az ellenünk van.” Jóllehet maga a mondat Lenin, Rákosi és Kádár szóhasználatában többször is szerepelt, megjelenése több ezer éves múltra tekint vissza. A Bibliában több evangélium is foglalkozik ezzel. Máté evangéliumában: „Aki velem nincsen, ellenem van; és aki velem nem gyűjt, tékozol” (KÁROLI 2017: 53). Lukács evangéliumában: „Aki velem nincs, ellenem van; és aki velem nem takar, tékozol” (KÁROLI 2017: 76). Habár a kereszténység és a szocialista ideológia a hitvallást két különböző kontextusként értelmezi, bizonyos szempontokból még egyformának is tűnhetnek ezek. Friedell szerint: „A szocializmus gazdaggá akarja tenni a szegényeket, Jézus szegénnyé a gazdagokat; a szocializmus irigylit a gazdagokat, Jézus sajnálja őket; a szocializmus azt akarja, hogy ha lehet, mindenki dolgozzék s birtokoljon, Jézus abban látja az eszményi társadalmi állapotot, hogy lehetőleg senki ne dolgozzék, és senkinek ne legyen tulajdona sem. Ezért Jézus ellen elkövethető legnagyobb káromlás az, ha egy sorba

állítják őt azokkal a törpe szellemekkel, akik az emberiséget nemzetgazdasági úton akarnák megváltani” (FRIEDEL 1994: 130–131).

Mondhatni, hogy soha nem volt találébb a „büntetőpolitika” elnevezés, mint a szocializmus kezdeti időszakában, amikor a politikai hatalom azok megbüntetésére – is – használta eszközül, fegyverül a büntetőjogot, akiket ellenségének kiáltott ki. Az állam a büntetőjog alkalmazásával reagált minden olyan megmozdulásra, ami ellentétben állt a központi tervekkel és ideológiával (BELOVICS et al. 2014: 45–46). Ehhez nyújtott segítséget a „párt ökle”, a titkosszolgálat és a rendőrség. „Pártja arra nevelte: gondolkodás nélkül legyen a párt ökle, üssön oda, ahova köll, s álmában se kérdezze: miért?” (SZIGETHY 2016: 55). Megjegyzendő, hogy a szervezet nem minden tevékenységét hatotta át a hitelét veszített ideológia, miként a szocializmus szellemi fogságába vetett társadalomtudományokban is születtek eredmények (FINSZTER 2017: 6). Ugyanakkor a funkcionalitás szintjén kiszolgált a politikai hatalmat, „jó katonaként” tevékenykedett.

A következőkben a lenini, a sztálini és a szocialista befolyás alá került államok büntetőpolitikáját és kriminológiai helyzetértékelését mutatom be.

A marxizmus klasszikusainak társadalomelmélete kimutatta, hogy a bűnözés mint tömegjelenség a kizsákmányoló társadalmak szükségszerű és megszüntethetetlen velejárója, hiszen az ősközösség természeti egymásrautaltságának felbomlását követően a társadalmi rend csak külső állami kényszerrel biztosítható. Az emberek közötti alapvető érdekazonosság, összhang csak az új közösségi elven felépülő kommunista társadalomban fog helyreállni, s ezzel meg is szűnik majd hagyományos értelemben a büntetés. A fejlődés kívánatos tendenciáját abban látta, hogy a büntetések rendszerét a nevelő jellegű intézkedések rendszere váltsa fel, hogy széles körben alkalmazzák a feltételes ítéleteket, a szabadságvesztést szabadon végzendő munkával, a börtönt pedig nevelőintézetekkel helyettesítsék. A tettes központú, determinista büntetőjogi felfogás egyáltalán nem volt újdonság az egyetemes büntető-jogtudományokban, hiszen a pozitivizmus szociológiai iskolája már egy negyedszázada meghirdette ezeket az elveket. A megkettőzött szankciórendszer megfélemlítő szigorúságú és elrettentő súlyú büntetéseket alkalmazott az ellenforradalmárokkal és hivatásos bűnözőkkel szemben, a vétkes dolgozók vonatkozásában pedig újszerű javító-nevelő jellegű intézkedéseket hozott (LŐRINCZ et al. 2003: 16–17).

A pozitivisták büntetőpolitikai irányzat a húszas évek végére a kísérlet szintjén megrekedt. Közbeszölt a politika. A sztálini uralom, ha kellett, koncepciók eljárásokkal biztosította a lenini hagyatékat. A bíróságokat 1929-ben már rendelettel terelte az egyedül helyes irányba, azaz betiltották a rövid tartamú szabadságvesztést. Ezzel szinte egyidejűleg felállították a

Szovjetunió távoli területein a javító-munkatáborokat. Az ide bezárt különösen veszélyes elemeket szigorú elszigeteléssel és kemény fizikai munkával óhajtották megjavítani (LŐRINCZ et al. 2003: 18).

Sztálin halála után (1953) már nem minden tudományos és szakmai alap nélkül, de még zömmel állami akaratból született meg a büntetőjogi alapelvek 1958. évi koncepciója. Ez egy sajátos szovjet – közvetítő büntetéstani – álláspontra helyezkedett. Élesen elhatárolta magát a klasszikus megtorlás-büntetéstantól, de elvetette a társadalomvédelem mindenén át-gázoló célszerűség-felfogását is a húszas évek szociológiai iskolájának pozitívizmussal egyetemben. A pártkongresszus mereven elzárkózott a megtorlás gondolatától, amelyet a szakirodalomban szolid vita követett (LŐRINCZ et al. 2003: 18–19). Az autonómiájához ragaszkodó tudományos légkör lehetővé tette a tisztázó vitákat. A determinista nézetek nagy optimizmussal vallották a bűnözés oksági hátterének megismerhetőségét, hitet tettek a megelőzés hatékonysága mellett, és rendületlenül bíztak a büntetések nevelő céljában. A kriminológia nem jutott el olyan nyílt rendszerkritikáig, mint az ugyancsak a hetvenes években alakult néhány szociológiai műhely, nem is lépett elő olyan reformeszmékkel, mint a hazai közgazdaságtan, de kétségtelenül segített leszámolni a bűnözésről vallott ortodox nézetekkel (a bűn a kapitalizmus maradványa), miközben rámutatott a monolit társadalmi berendezkedés működési zavaraira (a szocialista társadalomnak is vannak belső ellentmondásai) (KORINEK 2007: 1570). A bűnözés kapitalista maradványokkal történő magyarázatát Gercenzon is „általában helyesnek” fogadja el (pl. a kapitalista múlt csökevényeinek előfordulása), de hogy az adott időszakban a bűnözést milyen konkrét körülmények teszik lehetővé, annak elmélyült tanulmányozását javasolta (GERCENZON 1958: 32). A legtöbb bűncselekmény elkövetéséhez a tettesnek azon szociálpszichológiai magatartása szolgál alapul, hogy a társadalmi érdekeket figyelmen kívül hagyja, illetve a társadalmi érdekekkel szemben egyéni érdekeit részesíti előnyben. A kapitalizmus gazdasági visszamaradottsága az individualista szemléletet táplálja (SZAHAROV 1962: 39).

A 70-es évektől azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a társadalom erkölcsi értékrendszerének átstrukturálódása nem lehet reális cél. A szocialista országok a 80-as években ismerték fel, hogy a bűnözésben kifejezésre jutó sokrétű társadalmi problémákkal, ellentmondásokkal csak korlátozott mértékben lehet megküzdeni a büntetőjog eszközeivel, s hogy a büntetőjoggal nem lehet megváltoztatni az objektív folyamatokat (LŐRINCZ et al. 2003: 19).

JOGSZABÁLYALKOTÁS ÉS -VÉGREHAJTÁS, AVAGY A „PÁRT ÖKLE”

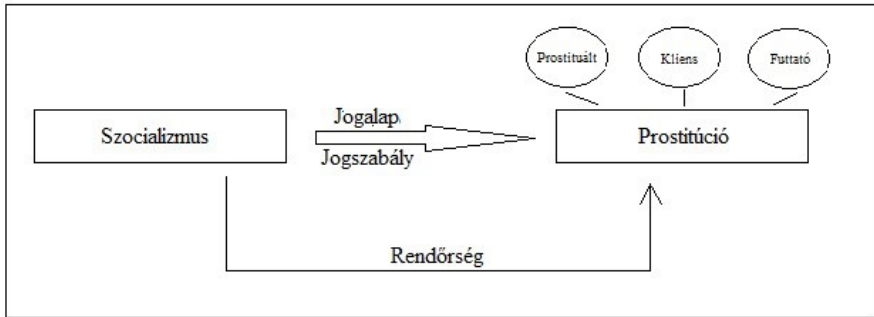
Magyarországon az országgyűlés mellett a legfontosabb normaalkotó intézmény a Népköztársaság Elnöki Tanácsa volt. Törvényerejű rendeletei azonos értékűek voltak az országgyűlés által alkotott jogszabályokkal, elfogadásukat automatizált mechanizmus jellemezte, azaz kihirdetésük után elég volt a legközelebbi ülésen bemutatni őket, és máris hatályossá váltak. Hazánkban a szocializmus idején az országgyűlés összesen 307 törvényt alkotott, ezzel szemben a NET majdnem háromszor annyit: 1355 törvényerejű rendeletet kreált. A tanulmány szempontjából azokat a jogszabályokat vizsgáltam, amelyek a proibicionista modellhez kapcsolhatóak.

A proibíció szemléletében az állam a prostitúció jelenségét erkölcsi és társadalmi értelemben egyaránt elítéli, az abban részt vevő felek cselekményét pedig bűnösnek nyilvánítja, szankciókkal sújtja (KOVÁCS 2016a: 148). Az államhatalom minden olyan lehetséges eszközt felhasznált, amellyel a prostitúció elpusztítható. Egyaránt büntetést rendelt el a prostituált, a kliens és a hálózat parazitáit, a futtatók számára is. „Nemcsak a prostituált nőt, hanem azt a férfit is büntetni kell, aki nőt kéjelgésre megvásárol, illetőleg kizsákmányol” (DÉRI 1965: 75). Annak ellenére, hogy a tiltó modellt sokan elítélik, a reglementációs ideológiához képest (amely korban megelőzte) nagy előrelépésnek tekinthető, hisz a futtatói magatartást is büntetendővé nyilvánította, ezáltal szankcionálásra került, a futtatók nem tudtak tovább hasznot húzni a prostituáltak kizsákmányolásából. (Ha jobban belegondolunk, az azt terminológiailag követő abolíció is továbbörökítette a kliens és a futtató büntetendőségét, és megteremtette ezáltal a prostituált mint áldozat szerepkörét is egyben.) A kliens büntetendőségének indoka, hogy keresletet gerjeszt, sőt egyes esetekben olyan speciális jellegű keresletet, amely azzal a veszéllyel jár, hogy bevonja a gyermek- és fiatalkorúakat a prostitúciós üzletágba. A futtatót azért rendeli büntetni, mert az a prostituáltat kizsákmányolja, és ezáltal kiszolgáltatott helyzetbe kényszeríti. A prostituált üldözése pedig növeli a vele szemben megnyilvánuló stigmatizációt, az így illegalitásba hajszolt prostituált a futtatójával, a klienssel és a hatósággal szemben is egyaránt teljesen kiszolgáltatott helyzetbe kerül. A szocializmusban uralkodó proibíciós rendszer mégis úgy tartotta, hogy ha a prostitúció szankcionálása megvalósul, akkor megszűnik majd a kereskedelmi szexipar (BENOIT 2013: 1–12). Ennek érdekében a törvényhozás szintjén az alábbi normák születtek.

A szocialista szemlélet szerint a kapitalista országoknak a gazdasági versenyben való elmaradottsága – mélyszegénység, munkanélküliség – teszi lehetővé azt, hogy a férfiak uralkodhassanak, és a prostituáltak állt nőket

kizsákmányolhassák (SANDERS 2005: 319–342). A kapitalista rendszerek fogaskerekeit az alacsony jövedelem, a jövedelem hiánya, a nők hagyományosan alárendelt családon belüli helyzete, értéktelenebbnek tűnő munkatevékenysége, a nekik juttatható otthoni és társadalmi munkamegosztási helyzet mozgatja (SZILÁGYI 2010: 214). Az eredmények függvényében, a kor szellemével összhangban, a szocialista rendszer megoldottnak tekintette a prostitúcióval kapcsolatos anomáliákat, így a szocializmusban nem volt szükség arra, hogy bárki is testének áruba bocsátásával keresse meg a mindennapi kenyerét. „A prostitúció gyökerei a szocialista társadalomtól mélysegesen idegenek. Hazánkban is a szocialista társadalmi-gazdasági fejlődés során – a prostitúciót kiváltó és fenntartó objektív okokat – már csaknem teljesen kiküszöböltük” (HELLER 1965: 48). A társadalom perifériájára szorult prostituáltak csoportja rendszerellenessé vált, mert ezt az ideológiát nem vallotta sajátjának. Hogy a hatóságok jogszabályszerűen felléphessenek ellenük, arra Magyarországon először 1913-ban született törvény. Mégpedig a közveszélyes munkakerülésről szóló törvény (1000ev.hu). A prostituált személye bekerült a közveszélyes munkakerülő fogalomkörébe, így üldöztetése indokolttá vált. Rendszerellenesnek bélyegezték. (Habár látjuk, hogy a norma nem a szocializmus időszakában született meg, de főnállása alatt folyamatosan hatályban volt.) A prostituáltakra vonatkozó első szocialista rendelkezés 1955-ben született meg, amely az addig kihágásként kezelt kéjelgést büntettként deklarálta (njt.hu). Jóllehet a jogforrási hierarchia felsőbb szintjét a törvényerejű rendelet csak érintette, 1961-ben megszületett rá a válasz. A Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvének megalkotásával a prostituáltak elleni büntetőjogi intézkedések elnyerték végső arculatukat (1961, net.jogtar.hu). Ez egészen az 1978-ban kiadott Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló szabályozásig így maradt, ami a rendszerváltás után, a prohibíció végét és a reglementációs időszak kezdetét jelentette (mkogy.jogtar.hu).

A hatályos szabályozás „látszólagos” létjogosultságot adott a rendőrség (erőszak)szervezetének a prostitúciós helyzet kezelésére. (Látszólagosat, hiszen a hatalmi visszaélésekre egyik jogszabály sem adhat jogalapot. Az viszont a „párt ökleként” – ahogy a következőkben majd látjuk – igen gyakran előforduló jelenség volt.) A „látszólagos” létjogosultság a 2. számú ábrán került illusztrálásra.

2. ábra

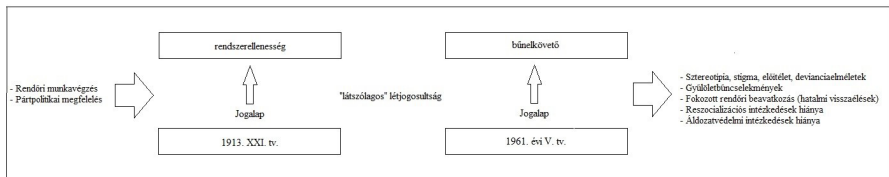
A „látszólagos” létjogosultság
(Készítette: a szerző)

„A nők voltak e kor nemesfémgyűjtő állomásai. Tapadt ehhez nemes verejték, csalások, bukás, roncsolt idegzet, temérdek izgalomban született epe- és vesekő, tapadt sok börtön, vesszőfutás és krónikus álmatlanság, de kimódolta, hogy hölgyei el ne maradjanak Párizs mögött” (PAPP 2010: 116). A rendőrség álláspontja szerint (ami méltán tükrözte a kormány elképzeléseit) a baj odáig növekedett, hogy azzal szemben a közigazgatási intézkedések már hatástalanok voltak, ezért azt a büntetőjog eszközzel és annak rendőri végrehajtásával kellett megoldani (KOVÁCS 1989: 121–122). Rendőri sztereotipizálást tükrözött az a vélekedés, miszerint a prostituáltak nyilván velük született, konstitúciójukból adódó okoknál fogva, bizonyos infekciók ellen immunisak, és már úgy jönnek a világra, hogy születéskor magukkal hozzák azt a hajlamot, amely később a prostitúcióba hajtja őket (WEININGER 2010: 387). Ebből következett az a felfogás, hogy életvitelükkel a tisztességes asszonyokat is megfertőzhetik, társadalmi veszélyességük is ebben gyökeredzett (TARTSÁNYI 1944: 6–10). Megoldást csak a prostituáltak kategorizálása és aszerinti szankcionálása jelentett (BODOR–SZÚCS 1964: 30).

A szocialista rendőrség a prostituáltakat elsősorban az elkövetés nyilvánulási formája és az elkövető szociális helyzetével való kapcsolata alapján csoportosította (MÉRGES 1965: 48). (Önálló vagy társtettes.) Az önálló tettesek körében olyan prostituáltak kerültek bejegyzésre, akik vagy erőszakos, vagy intellektuális bűncselekményeket követtek el, esetleg kerítői babérokra törtek, a társtettesek körét pedig azok a prostituáltak alkották, akik a bűncselekményeket férjük segítségével követték el, így finanszírozva létszükségleteiket (KONCZER–LÁSZLÓ 1974: 89–92). Ezek a személyek

azzal, hogy az éjszakai életben rendszeresen megfordulnak, a bűnözést pedig fő „foglalkozásnak” tekintik, nemcsak a magyarországi, hanem a világleleti blokkjában uralkodó szocialista rendszernek is ellenségei (MADOS et al. 1972: 125–126). Az éjszakai életet a „fővárosi alvilágban” a prostitúció fogja össze (KOVÁCS 1955: 508–518). Ennek gócpontja az 1970-es évektől kezdődően Budapest VIII. kerülete, a Rákóczi tér és környéke volt. Olyan bűnözőknek a gyűjtőhelye volt ez, akik kapcsolatban álltak prostituáltakkal, és együttműködésüket kölcsönös támogatás jellemezte (MÉRGES 1965: 47–51). A társadalom parazita elemei hamar egymásra találtak. A prostitúció egy mérhetetlenül polarizáló, érzelmektől mentes, morálisan veszélyes és problémás jelenség, amelyet a rendőrség megfékezni köteles (HELLER 1965: 46–59).

Az elemzett rendőri munkavégzés megmutatta azokat a főbb elemeket, amelyek hűen tükrözték a szocialista prohibíciós felfogást, ami a végrehajtásban is megmutatkozott. Az összefüggések az alábbi folyamatábrán kerülnek szemléltetésre.

3. ábra

A prohibicionista rendőri munkavégzés a szocializmusban

(Készítette: a szerző)

Az elemző-értékelő munka kapcsán megállapítást nyert, hogy a rendőrség (a prostitúció megfékezésének tárgyában) a szocialista pártvezetés végrehajtójaként tevékenykedett. A rendszerellenesség jogalapját az 1913. évi XXI. törvény, a bűnelkövetés passzusát pedig az 1961. évi V. törvény garantálta. A legalitás „látszólagos” létjogosultságát e két jogszabály teremtette meg. Ennek hatására a prostitúció megfékezésére irányuló rendőri munkavégzést előítéletek, sztereotípiák és stigmák jellemezték, amelyek együttesen alkották az úgynevezett rendőri devianciaelméleteket (KOVÁCS 2016b: 56). Ez a halmaz, amely a rendőri devianciaelméleteket összefogja, külön bűncselekményi kategóriának, a gyűlölet-bűncselekményeknek a létrejöttét idézte elő. A prostituált bűnelkövető, áldozati szerepköre hiányzik. Önálló és/vagy társtettesi kategorizáláson kívül más csoportot nem képezhet. A prostitúció megszüntetésére és visszaszorítására

alkalmazott fokozott rendőri beavatkozások gyakorta hatalmi visszaélésekbe torkollottak, amelyek az áldozatvédelmi és reszocializációs intézkedések elmulasztásával egészültek ki.

RENDŐRI MUNKAVÉGZÉS ÉS ÁLLAMI IRÁNYÍTÁS NAPJAINKBAN

A tanulmány eltekint a jelenkori magyar szabályozás részletes ismertetésétől. Amennyiben az olvasó a részletes magyar szabályozást elmélyülten tanulmányozni szeretné, javasolom és egyben irányadónak tekintem a megvédett doktori értekezésemnek a prostitúció szabályozására vonatkozó fejezetét (KOVÁCS 2016b: 42–94). Ma Magyarországon a prostitúció gyakorlása legális tevékenység, amennyiben az adott magatartás 3 konjunktív feltételnek megfelel: gazdasági, közrendvédelmi és közegészségügyi feltételnek. Abban az esetben, ha a prostituált megszegi valamelyik rendelkezést, vele szemben az illetékes szerv adóbírságot, közigazgatási bírságot és/vagy büntető bírságot szabhat ki, személyes szabadságában korlátozhatja. A magyar szabályozás annak ellenére, hogy a New York-i Egyezmény ratifikálása megtörtént, a mai napig ellentétes és jogszabályellenes (KOVÁCS 2017c: 55–57). A ma hatályos félreglementációs és félabolicionista szemlélet nem tér el a prohibíció bizonyos formáitól. Ilyen a prostituált áldozati jellegének figyelmen kívül hagyása és bűnelkövetővé avanzsálása.

A XXI. század – határozott kriminálpolitikán alapuló – európai rendőrségének a lokális és a globális biztonság kérdéseire egyaránt következetes válaszokat kell adnia. Az Európai Unió berlini csúcstalálkozóján az állam- és kormányfők által elfogadott Berlini Nyilatkozatában az alábbi olvasható: „Közösen kell küzdeni a terrorizmus, a szervezett bűnözés és az illegális bevándorlás ellen. A szabadságjogokat és a polgári jogokat ezen jogok ellenfeleivel szemben meg kell védeni.” A millennium utáni időszak kriminálpolitikájának és kriminológiai ideológiájának fő célja, hogy közreműködjön hazánk társadalmi rendjének és biztonságának megszilárdítására, a társadalmi igazságosság növelésére, valamint az érték és minőség megteremtésére irányuló kormányzati célok elérésében (KONDOROSI 2008: 3–4).

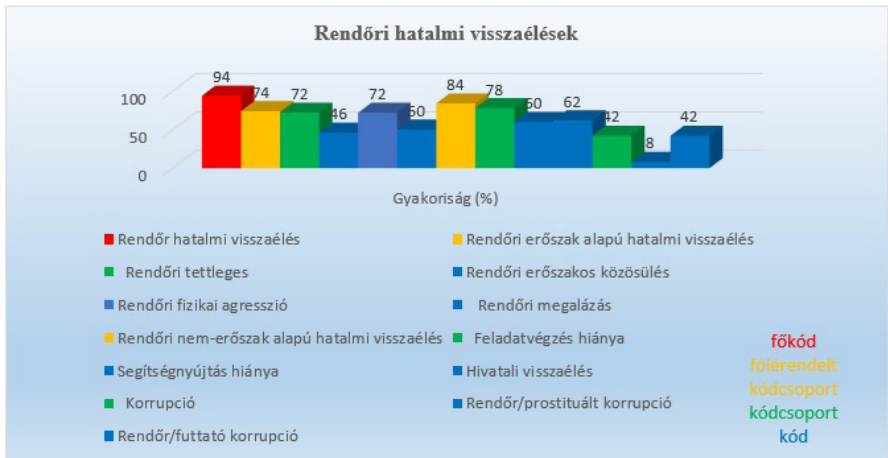
A következőkben összehasonlítom a napjainkban uralkodó kriminálpolitikai helyzetet, valamint a prostitúció kezelésére irányuló rendőri munkavégzést a doktori értekezésemben kapott eredményekkel.

Doktori értekezésem gerince a prostitúció jelenségekörének a vizsgálata a pszichológiához kapcsolódó empirikus kutatással, kvalitatív és kvantitatív technikák együttes alkalmazásával, illetve e jelenség szociális reprezentációinak az értelmezése. A kutatást – a jelenség latenciájából adó-

dóan – rejtett és nehezen elérhető populációk (rendőrök és prostituáltak) körében végeztem, ezért a minta kiválasztása során a nehezen elérhető populációhoz használt úgynevezett hólabda (snowball) módszert alkalmaztam. (Mikor a személyes kapcsolatrendszeremen keresztül a rendelkezésre álló interjúalanyok elfogytak, a már megkérdezett személyeket kértem fel, hogy további személyeket ajánljanak. Ez addig tartott, míg a minta tervezett számát el nem értem.) A kiválasztást követően, a rendelkezésre álló személyekkel félig strukturált interjúkat készítettem (100 fő). (Félig strukturált interjúkat, hiszen az interjúk vezérfonala adott volt, tartalommal pedig az interjúban részt vevő felek töltötték meg.) Az interjúk szövegét az úgynevezett tartalomelemzési technikával, azon belül is a szekvenciális transzformatív modell felhasználásával elemeztem. (Kvalitatív hipotetikus adatokból kvantitatív „skálázható” változó értékeket azonosítottam.) A kódolást tematikus szintű elemzés követte, majd a „része valaminek” logikai összefüggés alapján jelentési hierarchiákat azonosítottam. (Nem szószintű, hanem megegyező jelentéseket hordozó szövegrészeket kódoltam.) A nem-gyakorisági elemzési technika segítségével a matematikai statisztikai feldolgozást a McNemar-próbák és a K χ^2 próbák tették lehetővé. (Nem parametrikus eljárásan belül a jelentéshordozó elemek csoporton belüli, egymáshoz viszonyított, valamint csoportok közötti jelentőségével foglalkoztam.)

A prostituáltaktól nyert szövegek tartalomelemzése során 8 főkódot (elemzési dimenziók), 3 fölérendelt, 16 kódcsoportot és 55 kódot különböztettem meg. Összesen 82 kóddal dolgoztam. Az adatbázis 4050 adatot foglal magában. A rendőröktől nyert szövegek tartalomelemzése során 7 főkódot, 4 fölérendelt, 19 kódcsoportot és 70 kódot különböztettem meg. Összesen 100 darab kóddal dolgoztam. Az adatbázis 5000 adatot foglalt magában. A nyert adatbázisból azokat az adatokat elemeztem és értékeltem, amelyek a vonatkozó összehasonlítás alapját képezték.

A prostituáltak vonatkozásában a „*rendőri hatalmi visszaélések*” főkódhoz tartozó eredményeket a 1. számú grafikon szemlélteti, amely az alábbiakban tekinthető meg. A grafikon a kódrendszer elemeit külön színnel, érthetően tartalmazza, ismertetésétől eltekintek.

1. grafikon
 A rendőri hatalmi visszaélések főkéddhez tartozó eredmények
 (Készítette: a szerző)

A „rendőri hatalmi visszaélések” főkédd kód szintű elemzésének eredményeit a 2. számú táblázat mutatja be:

A kódrendszer összetevői	Z ² értéke: ≅ 12,25	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció-alkotó-e
	Khi ² értékek		
Rendőri fizikai agresszió	-	-	✓
Rendőri erőszakos közösülés	1,882	p < 0,05	✓
Rendőri megalázás	8,067	n.sz.	✓
Segítségnyújtás hiánya	1,800	n.sz.	✓
Hivatali visszaélés	1,471	n.sz.	✓
Rendőr/prostituált korrupció	32,000	p < 0,05	
Rendőr/futtató korrupció	10,714	n.sz.	✓

2. táblázat
 A „rendőri hatalmi visszaélések” főkédd kód szintű elemzésének eredményei
 (Készítette: a szerző)

Kódok szintjén a legnagyobb gyakorisággal rendelkező változó a „rendőri fizikai agresszió” kód. A fentiek figyelembevételével a jelentésmező többi kódjának gyakoriságát e kóddal hasonlítottam össze. Az így létrejövő eredmények szerint a „rendőri fizikai agresszió”, a „rendőri megalázás”, a „segítségnyújtás hiánya”, a „hivatali visszaélés”, valamint a „rendőr/futtató korrupció”, „rendőri erőszakos közösülés” kódok által azonosított elemi jelentéshordozó tartalmak a prostituáltak vonatkozásában a rendőri hatalmi visszaélések szociális reprezentációinak összetevői.

A kódcsoport szintű elemzés eredményeit a 3. számú táblázat illusztrálja:

A kódrendszer összetevői	Z ² értéke: ≅ 9,86	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció-alkotó-e
	Khi ² értékek		
Rendőri tettleges	0,250	n. sz.	✓
Feladatvégzés hiánya	-	-	✓
Korrupció	13,500	p < 0,05	

3. táblázat

A „rendőri hatalmi visszaélések” fő kód kódcsoport szintű elemzésének eredményei (Készítette: a szerző)

A fő kódot alkotó három kódcsoport közül a leggyakoribbnak bizonyult „rendőri tettlegesség” kódcsoportjával hasonlítottam össze a másik két kódcsoport megfelelő értékeit. Ebből kiderült, hogy a „korrupció” kódcsoport szociális reprezentációalkotót nem képez.

A „rendőri hatalmi visszaélések” fő kód azonos fő kód szintű elemzésének eredményeit a 4. számú táblázat mutatja be:

A kódrendszer összetevői	Z ² értéke:	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció-alkotó-e
	Khi ² értékek		
Rendőri erőszak alapú hatalmi visszaélés	-	-	✓
Rendőri nem-erőszak alapú hatalmi visszaélés	1,923	n.sz.	✓

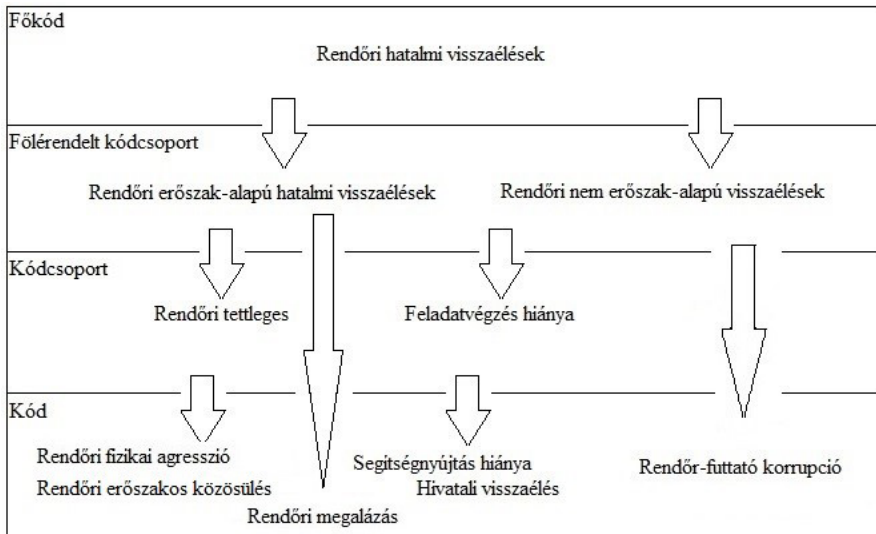
4. táblázat

A „rendőri hatalmi visszaélések” fő kód azonos fő kód szintű elemzésének eredményei (Készítette: a szerző)

A kódcsoportok között a legnagyobb gyakorisága a „rendőri erőszak alapú hatalmi visszaélések” csoportnak van mint főlérendelt kódcsoportnak, amelyet a „nem erőszak alapú hatalmi visszaélések” – szintén főlérendelt – kódcsoporttal hasonlítottam össze.

Tekintettel arra, hogy a gyakoriság és a McNemar-próbák szignifikációja alacsony értéket mutatott, ezért mindkét főlérendelt kódcsoport, valamint az azokat magában foglaló alárendelt társas valóságalkotót képezték.

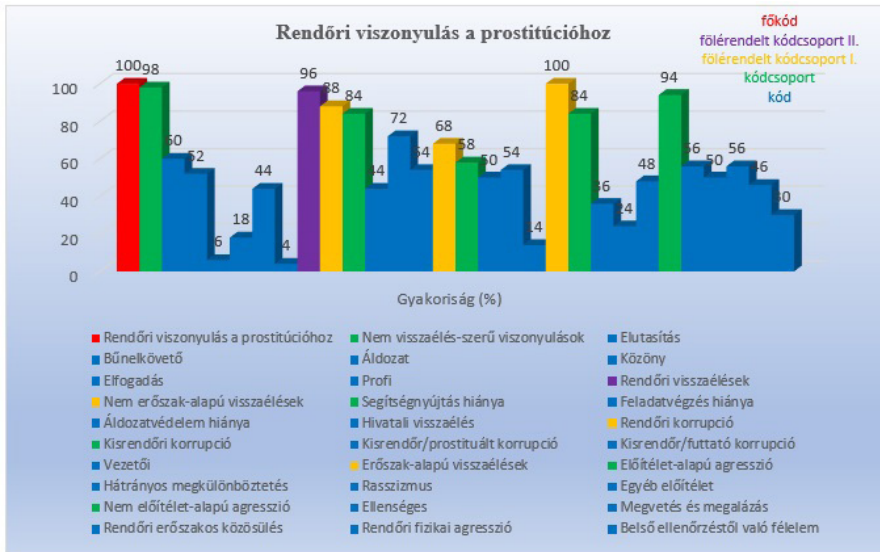
A „rendőri hatalmi visszaélések” főkód által azonosított összetett jelentéstartomány összetevőinek bemutatását követően, a 4. számú ábra segítségével tekintsük meg a főkód egészének jelentősnek bizonyult tartalmi, illetve jelentésszerkezetét:

4. ábra

A rendőri hatalmi visszaélések főkód jelentősnek bizonyult tartalmi szerkezete
(Készítette: a szerző)

A rendőrök vonatkozásában a „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” főkódhoz tartozó eredményeket a 2. számú grafikon szemlélteti, amelyet az alábbiak szerint mutatok be:

2. grafikon

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz főkéddhez tartozó eredmények
(Készítette: a szerző)

A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” főkédd kód szintű elemzésének eredményeit a 5. számú táblázat illusztrálja:

A kódrendszer összetevői	Z2 értéke: ≅ 17	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció- alkotó-e
	Khi2 értékek		
Áldozatvédelem hiánya		-	✓
Elutasítás	1,800	n.sz.	✓
Bűnelkövető	3,846	n.sz.	✓
Áldozat	31,114	$p \leq 0,05$	
Közöny	25,138	$p \leq 0,05$	
Elfogadás	8,167	n.sz.	✓
Profi	34,000	$p \leq 0,05$	
Feladatvégzés hiánya	8,909	n.sz.	✓
Hivatali visszaélés	3,522	n.sz.	✓
Kisrendőr/prostituált korrupció	14,226	n.sz.	✓
Kisrendőr/futtató korrupció	3,240	n.sz.	✓
Vezetői	25,485	$p \leq 0,05$	
Hátrányos megkülönböztetés	10,800	n.sz.	✓
Rasszizmus	20,571	$p \leq 0,05$	
Egyéb előítélet	7,200	n.sz.	✓
Ellenséges	3,200	n.sz.	✓
Megvetés és megalázás	4,481	n.sz.	✓
Rendőri erőszakos közösülés	2,909	n.sz.	✓
Rendőri fizikai agresszió	5,143	n.sz.	✓
Belső ellenőrzéstől való félelem	14,226	n.sz.	✓

5. táblázat

*A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz fő kód szintű elemzésének eredményei
(Készítette: a szerző)*

A kódok között a legnagyobb gyakorisággal az „áldozatvédelem hiánya” kód szerepel, amelyet a jelentéstartomány mező összes többi kódjával hasonlítottam össze. Az így kapott eredmények szerint az „elutasítás”, a „bűnelkövető”, az „elfogadás”, a „feladatvégzés hiánya”, a „hivatali visszaélés”, a „kisrendőr/prostituált korrupció”, a „kisrendőr/futtató korrupció”, a „hátrányos megkülönböztetés”, az „egyéb előítélet”, az „ellenséges magatartás”, a „megvetés és megalázás”, a „rendőri erőszakos közösülés”, a „rendőri fizikai agresszió”, a „belső ellenőrzéstől való félelem” kódok által azonosított elemi jelentéshordozó tartalmak a rendőrök szociális reprezentációinak összetevői.

A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” fő kód kódcsoport szintű elemzésének eredményeit a 6. számú táblázat szemlélteti:

A kódrendszer összetevői	Z2 értéke: ≅ 12,25	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció- alkotó-e
	Khi2 értékek		
Nem visszaélészerű viszonyulások	-	n. sz.	✓
Segítségnyújtás hiánya	5,444	n.sz.	✓
Kisrendőri korrupció	20,000	p < 0,05	
Előítélet alapú agresszió	7,000	n.sz.	✓
Nem előítélet alapú agresszió	1,000	n.sz.	✓
Vezetői	42,000	p < 0,05	
Belső ellenőrzéstől való félelem	32,111	p < 0,05	

6. táblázat

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz főkérdő kódcsoport szintű elemzésének eredményei

(Készítette: a szerző)

A kódcsoport szintű elemzés eredménye szerint a leggyakoribbak a „nem visszaélészerű viszonyulások”. A fennmaradó három kódcsoport közül (kódcsoport szintjén) a „kisrendőri korrupció” nem képezte a rendőrök valóságkonstruktumát. Ne feledjük viszont azt a tényt, hogy míg kódcsoport szintjén, a kódcsoport-hierarchiában a „kisrendőri korrupció” nem valóságkonstruktum, addig kódszinten a kódcsoporthoz társított jelentéstartalmak annál inkább a rendőrök társas valóságának összetevői.

A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” főkérdő fölérendelt I. kódcsoport szintű elemzésének eredményeit a 7. számú táblázat szemlélteti:

A kódrendszer összetevői	Z2 értéke: ≅ 11,56	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció- alkotó-e
	Khi2 értékek		
Nem visszaélészerű viszonyulások	-	n. sz.	✓
Segítségnyújtás hiánya	5,444	n.sz.	✓
Rendőri korrupció	15,000	p < 0,05	
Előítélet alapú agresszió	7,000	n.sz.	✓
Nem előítélet alapú agresszió	1,000	n.sz.	✓
Belső ellenőrzéstől való félelem	32,111	p < 0,05	

7. táblázat

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz főkérdő fölérendelt I. kódcsoport szintű elemzésének eredményei

(Készítette: a szerző)

A fölérendelt I. szintű kódcsoportok elemzésénél, hasonlóan a kódcsoport szintű elemzéshez, a „rendőri korrupció”, valamint a „belső ellenőrzéstől való félelem” nem tartozik a rendőrök szociális reprezentációalkotói közé.

A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” főköd fölérendelt II. kódcsoport szintű elemzésének eredményeit a 8. számú táblázat szemlélteti:

A kódrendszer összetevői	Z2 értéke: ≅ 9,86	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció-alkotó-e
	Khi2 értékek		
Nem visszaélészerű viszonyulások	1,000	n. sz.	✓
Nem erőszak alapú visszaélések	6,000	n.sz.	✓
Erőszak alapú visszaélések	-	-	✓
Belső ellenőrzéstől való félelem	35,000	p < 0,05	

8. táblázat

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz főköd fölérendelt II. kódcsoport szintű elemzésének eredményei
(Készítette: a szerző)

A fölérendelt II. szintű elemzés során a legnagyobb gyakoriságú az „erőszak alapú visszaélések” kódcsoport. A táblázatban szereplő másik két kódcsoportot, valamint a különálló kódot azzal hasonlítottam össze. Az így kapott eredmények szerint, a „belső ellenőrzéstől való félelem” nem tartozik a rendőrök társas valóságának alkotói közé.

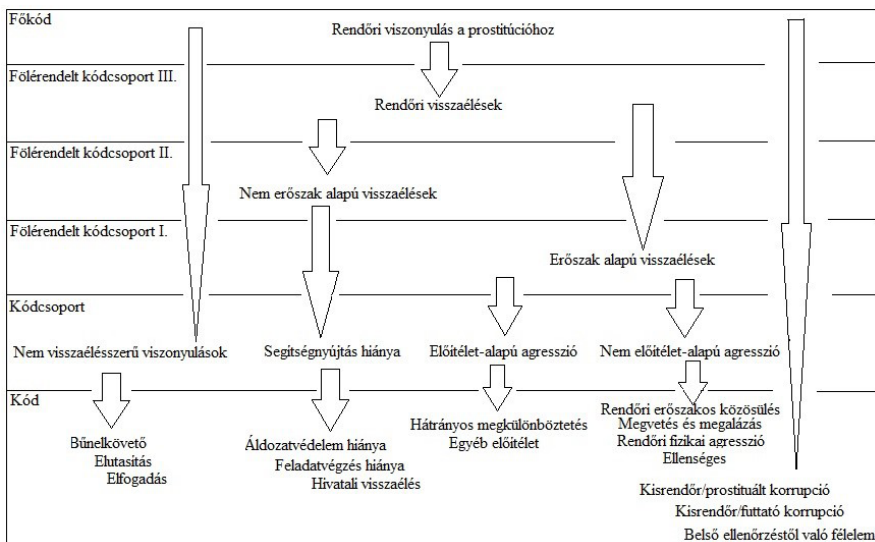
A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” főköd azonos főköd szintű elemzésének eredményeit a 9. számú táblázat szemlélteti:

A kódrendszer összetevői	Z2 értéke:	Szignifikancia szintek	Szociális reprezentáció-alkotó-e
	Khi2 értékek		
Nem visszaélészerű viszonyulások	-	-	✓
Rendőri visszaélések	0,333	n.sz.	✓

9. táblázat

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz főköd azonos főköd szintű elemzésének eredményei
(Készítette: a szerző)

Mivel a kódcsoportok között gyakorisági szinten elenyésző különbség mutatkozott, ezért a szignifikációs eltérés szintén alacsony értékkel zárult. Az így kapott eredmények szerint mindkét kódcsoport és a hozzá társított kódok által lefedett jelentéstartalmi mezők a rendőrök szociális reprezentációinak összetevői. A „rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz” fő kód által azonosított összetett jelentéstartomány összetevőinek bemutatását követően, az 5. számú ábra segítségével tekintsük meg a fő kód egészének fontosnak bizonyult tartalmi, illetve jelentésszerkezetét:

5. ábra

A rendőri viszonyulás a prostitúcióhoz fő kód jelentősnek bizonyult tartalmi szerkezete (Készítette: a szerző)

EREDMÉNYEK ÉS JAVASLATOK

A két vizsgálati csoport közös kódjai alapján megállapítható, hogy a magyar szabályozás és a rendőri végrehajtás a szocialista időkből fennmaradó alábbi problémákkal küzd: a fokozott rendőri beavatkozások következtében hatalmi visszaélések alakulnak ki. (Erőszak alapú visszaélések 100–84%, és nem erőszak alapú visszaélések 88–74%.) A hatalmi visszaélések egyik eleme a prostituáltak megbélyegzése, stigmatizáció. (Megvetés és megalázás 50–50%.) A fentiek rendőri túlkapásokhoz, azon belül is a prostituáltak

ellen elkövetett bűncselekményekhez, gyűlölet-bűncselekmények kialakulásához vezethetnek. (Rendőri fizikai agresszió 46–72%.) Mindezek mellett a rendőrség elmulasztja a prostituáltakkal kapcsolatos áldozatvédelmi és reszocializációs intézkedések fogantatását. (Feladatvégzés hiánya 78%, segítségnyújtás hiánya 84%.) A fenti eredmények alapján bizonyítottá vált, hogy a XXI. század magyar rendőrsége a prostituáltakkal szemben a szocializmusból fennmaradt intézkedéseket hajt végre. Hogy ez egy múltból fennmaradt rossz beidegződés-e, vagy állami feladat-végrehajtás, azt valószínűleg csakúgy, mint a szocializmus okulásait, később fogjuk megtudni. Egy biztos: a végrehajtás jogszabályellenes és szakszerűtlen.

A rendvédelmi területen dolgozóknak a szakmai hírnevükre, a becsületükre és erkölcsükre egyaránt nagy hangsúlyt kell helyezniük. Úgy kell cselekedniük, hogy az a társadalomban tiszteletet, bizalmat és elismerést kelthessen. A társadalom elvárja e normák betartását a szakma képviselői részéről. Mindig ügyelni kell arra, hogy az a hatalom, amely a rendőrség funkciójának betöltéséhez, feladatának elvégzéséhez szükséges, ne lépje túl a jog által biztosított kereteket. Sosem felejthetjük el, hogy a hatalom egyrészt azon a társadalmi közmegegyezésen alapul, amely a rendőrség létéből, akcióiból és viselkedéséből született, másrészt viszont azon a képességen, amely a közösség bizalmát elnyerheti és megtarthatja (KOVÁCS 2015: 99–125). A fenti probléma megoldását állami szinten paradigmaváltásban, a végrehajtás szintjén pedig az oktatásban látom. A megoldási javaslatokat következő tanulmányomban ismertetem.

IRODALOM

Internetes források

Az 1913. évi XXI. törvénycikk – A közveszélyes munkakerületről <http://1000ev.hu/index.php?a=3¶m=7217> (2017. december 7.)

Az 1947. évi XXVII. törvény – a Párizsban 1947. február 10-én kelt békeszerződés be-cikkelyezése tárgyában. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=94700018.tv (2017. december 5.)

Az 1955. évi XVII. számú törvényerejű rendelet – a kihágás intézményének és a kihágási bíráskodásnak a megszüntetéséről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=258.340 (2017. december 7.)

Az 1961. évi V. törvény – a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről. https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=96100005.TV&txtrefere=A1100210.TV (2017. december 7.)

Az 1993. évi XVII. törvény – a büntető jogszabályok módosításáról. <http://mkogy.jogtar.hu/?page=show&docid=99300017.TV> (2017. december 7.)

- BELOVICS Ervin et al. 2014. Büntetőjog; Általános rész. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.
- BENOIT, Cecilia 2013. Benefits and constraints of intimate partnerships for HIV positive sex workers in Kibera. *International Journal for Equity in Health*, 12/3. 1–12.
- BODOR Endre–SZÜCS János 1964. A prostitúció helyzete a fővárosban. *Belügyi Szemle*, 2/6. 30.
- BÖLÖNY József 1978. Magyarország kormányai 1848–1992. Akadémiai Kiadó, Budapest
- DÉRI Pál 1957. A prostitúció néhány kérdéséhez. *Belügyi Szemle*, 5/3, 72–75.
- EGOROVA, Natalia I. 1996. Stalin's Foreign Policy and the Cominform. In: GORI F.–PONS S. (szerk.): *The Soviet Union and Europe in the Cold War, 1943–53*. Palgrave Macmillan UK
- FINSZTER Géza 2017. A rendészettudomány magányossága. In: GAÁL G.–HAUTZINGER Z. (szerk.): *Szent Lászlótól a modernkori magyar rendészettudományig*. Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport
- FRIEDEL Egon 1994. Az újkori kultúra története. *Holnap*
- GERCENZON Alekszej 1958. A bűnözés tanulmányozásának kérdései. Gazdasági és Jogi Kiadó
- GRANT, Charls–BARYSCH, Katinka 2008. Can Europe and China shape a new world order? Centre for European Reform
- HELLER Farkas Tamás 1965. A prostitúció időszerű kérdései. *Belügyi Szemle*, 3/7. 46–59.
- KÁROLI Gáspár 2017. Szent Biblia, Magyar Bibliatársulat
- KONCZER István–LÁSZLÓ János 1976. Prostitúcióhoz kapcsolódó bűnözői csoport felszámolásának egyes tapasztalatai. *Belügyi Szemle*, 14/8. (1976), 89–92.
- KONDOROSI Ferenc 2008. A rendészeti stratégia: Magyarország közbiztonsági programja. *Rendészeti Szemle*, 1. 3–4.
- KORINEK László 2007. A bűnügyi tudományok helyzete. *Magyar Tudomány*, 12. 1570.
- KOVÁCS István 2016b. A prostitúció jelensége és társadalmi kontrolljának vizsgálata empirikus módszerekkel. PhD-értekezés, NKE-HDI
- KOVÁCS István 1955. A prostitúció rendőri kérdései. *Rendészeti Szemle*, 9/6. 508–518.
- KOVÁCS István 2016a. A prostitúciós „prohibicionista modell” cáfolata. In: ORBÓK Á. (szerk.): *Hadtudomány és a XXI. század*. Colorcom Media Kft.
- KOVÁCS István 2015. Az üzletszerű kéjelgéssel kapcsolatos rendőri visszaélések etikai vonatkozásai. *Belügyi Szemle*, 63/4. 99–125.
- KOVÁCS István 2017. Jogharmonizáció vagy sem? Első rész: New York-i Egyezmény és a 2012. évi C. törvény – Büntető Törvénykönyv. *Jogelméleti Szemle*, 17/2, 88–106.
- KOVÁCS István 2017c. Jogharmonizáció vagy sem? Harmadik rész: a New Yorki Egyezmény és a 13/2014. (V.16) ORFK utasítás. *Belügyi Szemle*, 65/10. 55–57.
- KOVÁCS József 1989. A prostitúcióról. *Belügyi Szemle*, 27/6. 121–122.
- LŐRINCZ József et al. 2003. A büntetéstani elméleti és történeti alapjai. ELTE AJTK
- MADOS Imre et al. 1972. Akció a fővárosi prostitúcióhoz kapcsolódó bűncselekmények felszámolására. *Belügyi Szemle*, 10/1. 125–126.

- MÉRGES István 1965. A prostitúció időszerű kérdései. *Belügyi Szemle*, 3/10. 48.
- PAPP Jenő 2010. A mai Magyarország erkölcsrajza. *Budapesti Negyed*, 18/3. 116.
- SANDERS, Teela 2005. It's just Acting Sex Workers. *Gender Work and Organization*, 12. 319–342.
- SZAHAROV, Andrej Dimitrijevic 1962. A kommunizmus felépítése és a társadalmi jogrend megerősítése. *Voproszű Filozofi*, 9. 39.
- SZIGETHY Gábor 2016. Napló múltidőben. *Kortárs*, 60/5. 55–57.
- SZILÁGYI Géza 2010. Ismeretlen, valószínűleg pécsi lány levélfoszlánya édesanyjának. *Budapesti Negyed*, 18/3. 214.
- TARTSÁNYI Miklós 1944. Falusi lány Pesten. *Csendőrségi Lapok*, 34/14. 6–10.
- WEININGER, Otto 2010. Anyaság és prostitúció. *Budapesti Negyed*, 18/3. 385–391.

*Prostitution and Prohibition in Hungary Nowadays
or why is the Police not Capable of Diminishing Socialism
in the 21st Century?*

The happiest barrack in the socialist camp. So was Hungary called in the 50's. But did marginalized groups of the social periphery perceived the country in the same manner? The study examines the connection between prostitution and prohibition, while studying the effects of socialism on Hungary, criminal politics and the police's work. The author uses his own previous research results to answer the questions.

Key words: prostitution, prohibition, cold war, socialism, police

*Prostitucija i prohibicija u današnjoj Mađarskoj
ili zašto policija ne uspeva da raskine sa socijalizmom u XXI veku?*

Najsrećnija baraka u socijalističkom kampu. Tako se Mađarska zvala tokom pedesetih godina prošlog veka. Međutim, da li su delili ovo mišljenje i marginalizovane grupe sa periferije društva? Rad se osvrće na vezu između prostitucije i prohibicije sa posebnim akcentom na efekte socijalizma u Mađarskoj, kriminalnu politiku i rad policije. Autor opisuje karakteristike ere i upoređuje ih sa rezultatima sopstvenog istraživanja.

Ključne reči: prostitucija, prohibicija, hladni rat, socijalizam, policija

Beérkezés időpontja: 2017. december 09.
Elfogadás időpontja: 2017. december 22.

